

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ СРБИЈЕ

СРП С

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com. sindiso@sbb.rs

(СЛЕДИ ЛИ) ВРУЋА СИНДИКАЛНА ЈЕСЕН!

На одлазак на заслужени годишњи одмор, који запослени у просвети користе у време школских распуста, и синдикално организовани и синдикално неорганизовани запослени у овој делатности од „посебног друштвеног интереса“, запослени су испраћени са једнократном помоћи од 5.000 динара (они на одређено нису добили ни ту беду) и најавама синдиката да неће ући у учионице првог септембра како је планирано школским календаром. Да ли ће уопште штрајка и бити или не – видеће се у следећих 10-ак дана, када органи синдиката донесу одлуке о овом питању, иако је, бар судећи по изјавама из Синдиката образовања Србије (СОС) и Уније синдиката просветних радника Србије (УСПРС), штрајк више него изванредан, јер су „одлуке пале“ и већ су јавно саопштене. Међутим, познавајући начин деловања ових организација које су склоне да те радикалне одлуке промене у „минут до 12“, могуће је да ће се доносиоци одлука у овим организацијама још једном „угристи за језик“ и последњег дана распуста саопштити да штрајка нема, замрзнути одлуку или је пролонгирати на неки други рок. Трећи, некада репрезентативни синдикат из ове тројке – ГСПРС „Независност“ није се ни огласио, уколико се за одлуку не сматра најава руководства СОС-а да ће им се овај синдикат безрезервно придружити.

Што се, пак, тиче нашег Синдиката, Синдикат радника у просвети Србије (СрпС) не бежи, као што, уосталом, никада и није бежао ни од штрајка, као средства синдикалне борбе, уколико за то постоје оправдани синдикални разлози. Ипак, како оно што најављивачи штрајка наводе као разлоге и нису разлози: (СОС тражи повећање од 10% одмах, а УСПРС доношење стратегије образовања), јасно је да време када Влада преговара са ММФ-ом како да „покрпи српске буџетске рупе“, није време за преговоре о платама – време је онда када се расправља о буџету за наредну годину, а то је крај календарске године. Што се тиче захтева Уније о доношењу стратегије и запошљавању дела људи без норме у сфери образовања одраслих и преквалификацији, то је, уствари „куцање на отворена врата“ јер је то оно чиме се већ бави ресорно министарство, и око чега је већ постигнут консензус, уосталом, као и за повишице које ће уследити крајем првог квартала 2011. године и о чему је такође постигнут консензус.

Стога ове најаве штрајка и/или неки евентуални протест ограниченог обима, сасвим сигурно не могу бити штрајк, већ више служе функцији сопственог синдикалног маркетинга ове две организације, од којих је једна (СОС) пред крупним проблемом, пошто се раздружила од бивше синдикалне централе, а друга (УСПРС) покушава проблем надуваних спискова, као доказа непостојећег броја чланова, у поступку утврђивања репрезентативности сакрити иза најаве протеста.

При свему напред реченом, треба нагласити да је штрајк ипак заједнички посао и да би пре ступања у штрајк сви релевантни синдикати (и СрпС као једини репрезентативан и некад репрезентативни: СОС, УСПРС и ГСПРС „Независност“ који то тек морају утврдити) морали усагласити заједничке ставове и заједничке захтеве ако им је уопште циљ да створе заједнички „фронт“ према министарству(има) уколико

се уопште и боре за оно што јавно прокламују. У супротном, то ће бити још једна епизода из онога што смо имали прилике да гледамо у протеклих неколико година и то увек у време пред почетак школске године. Подсећамо да је СрпС синдикат који је највећи у Граду Београду и АП Војводини и да без његовог учешћа у било каквом протесту, тај протест и нема шансе на било какав успех. Како у центрулу нашег Синдиката није стигао никакав позив за усаглашавање ставова и доношење стратегије наступа према Влади и ресорним министарствима, јасно је да се ипак ради о појединачним маркетиншким потезима СОС-а и УСПРС.

У светлу активности ресорног Министарства рада и Владе Републике Србије да измени легислативу која уређује односе унутар света рада, доношењем првенствено закона о раду и закона о штрајку, јасно је да правог штрајка неће ни бити, уосталом, као ни до сада, јер је право запосленима у јавном сектору, а самим тим и запосленима у образовању законом ограничено на штрајк са минимумом процеса рада, а то сасвим извесно и није штрајк, већ, ипак, рад у смањеном обиму. Уосталом, правог штрајка у просвети и није било од школске 1996/97. године, односно Великог штрајка са размеђе календарских 1996/97. године одржаног за распуст те школске године који је, богами, потрајао, и који је суштински променио однос власти према просвети. Све оно што је уследило касније биле су бледе репрize покушаја да се такав штрајк понови.

Сем најаве ових синдиката, и синдикалне централе: СССС, УСС „Слога“, АСНС и КСС су најавиле штрајкове уколико Влада из скупштинске процедуре не повуче предлог новог Закона о ПИО осигурању. Колико ове најаве могу око исте идеје окупити „рогове у цаку“, односно разједињене и супротстављене синдикате, остаје да се види, јер је за прво јесење заседање Народне скупштине заказана расправа о овом крунском закону. А можда је то она иницијална каписла и онај тренутак када би просветари требали подржати друге раднике, јер, на крају крајеве, не ради се само о пензијама других запослених, већ и о нашим пензијама, које треба да нам сутра омогуће живот у зром добу, а на основу нашег минулог рада. Међутим, како нас искуства уче да су овакви закони, уосталом, као и измене и допуне Закона о раду и/или измене или доношење ОКУ, у правилу захтеви који не дотичу просветаре, попут, нпр. захтева за повишицу, за очекивати је да се синдикати просветних радника неће масовније укључити у овај протест и са оваквим захтевима.

У сваком случају, министар просвете је за следећу недељу најавио преговоре са синдикатима у делатности образовања, па ћемо на основу онога што сазнамо од њега и од онога што ћемо чути од министарке финансија моћи донети закључке и испланирати наредне активности. Уколико проценимо да се притисцима и протестима може остварити неки реалан циљ, бићемо организатори и наравно учесници таквог протеста. Међутим, немамо намеру да организујемо протест, само протеста ради, јер он само издувава снагу синдиката и онемогућава му акцију када за то буде и потребе. Уосталом, за почетак наредне недеље заказана је седница Председништва СрпС-а, која ће донети одлуке у вези активности СрпС-а везаних за почетак наредне школске године, о чему ћемо вас правовремено обавестити.

Желимо Вам успешну наредну школску годину и, наравно, да задржите своја радна места и своје часове.

С поштовањем,

Београд, 19.08.2010.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
генерални секретар СрпС